

Právě otvíráš učebnici, která tě bude provázet v hodinách hudební výchovy po celou šestou a sedmou třídu.

Na začátku si zopakujeme a prohloubíme to, co bys už měl/a znát:

- zásady správné techniky zpěvu,
- základy hudební teorie a orientace v notovém zápisu.

Jestliže se učíš hrát na hudební nástroj, budou pro tebe první stránky učebnice hračkou. Uvědom si ale, že pro tvé spolužáky, kteří se s notami setkávají jen ve škole, to bude mnohem náročnější. Pokud jim pomůžeš porozumět notovému zápisu, pak se vám všem bude mnohem lépe společně hrát a zpívat.

Kdo chce pochopit hudbu, nepotřebuje ani tak sluch, jako srdce.

Jiří Mahen, český básník

Co nového nás čeká?

- hudební aktivity, při kterých budeš poznávat, rozšiřovat a zdokonalovat své hudební dovednosti,
- zpívání písniček a hra na různé hudební nástroje (klavír, flétna, kytara, rytmické nástroje, ...),
- objevování skladeb různých stylů a žánrů.

Nejenže si slavné skladby poslechněš, ale dozvíš se o nich spoustu zajímavostí a některé si zkusíš i zahrát. Občas ani nebudeš muset sedět v lavici – budeš totiž moci svým tělem reagovat na hudbu, kterou uslyšíš (např. tancem).

V některých hodinách se pak budeš cítit jako hudební skladatel – to když budeš tvořit vlastní jednoduchý hudební doprovod, předehtu, mezihru, nebo dokonce celou skladbu. Budeme také společně hledat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění a vnímat význam hudby v našem životě.

Světlem hudby nás provede parta spolužáků stejně starých jako ty, kterým nestačí trávit volný čas doma u počítače. Rozhodli se setkávat a objevovat radost ze společného hraní a zpívání. Řídí se heslem: „Kdo nic nezkusí, nic nezažije.“ Třeba se i ve vaší třídě najde někdo, koho hudba začne bavit natolik, že se vydá v jejich stopách.

Schránky

Upravit

Prohledat Příchozí

Příchozí

Tony

Komu

Ahoj po prázdninách

Nazdar Kovboji, dva týdny s tebou v divočině byly úplně ty nejsuprovější chvíle z mých prázdnin. Vyprávěl jsem ve škole o našem muzicírování u táboráku...

Odeslané

Důležité

K vyřízení

Koncepty

Spam

Koš

Aktualizováno 3.9.13 9:00

Od: tony@email.cz

Komu: kovboj@seznam.cz

Ahoj po prázdninách

2. září 2013 18:33

Nazdar Kovboji,

dva týdny s tebou v divočině byly úplně ty nejsuprovější chvíle z mých prázdnin. Vyprávěl jsem ve škole o našem muzicírování u táboráku. Jak jsme hráli na kytary, flétny a bubínky u ohně, pod hvězdnou oblohou, a vedoucí nám dovolili být vzhůru tak dlouho, dokud budeme zpívat a hrát. Popisoval jsem to asi moc živě, protože se mě pak pan učitel zeptal, jestli bych nějakou z těch našich písniček nezahrál. A tak jsem vzal kytaru a zkusil Buráky. Spolužáci si rozdali rytmické nástroje, které máme v učebně, a každý, vážně úplně každý, zpíval. Škoda, žeš u toho nemohl být! Celou dobu jsem vzpomínal na tu naši táborovou partu. Nezvonilo ti náhodou v uších? :-)

Ve třídě máme novou spolužačku. Její máma je zpěvačka a zpívá ve folkové kapele. Eliška po mamce zdělila talent, tak možná spolu brzo nacvičíme nějakou písničku! Tenhle týden jsem si domluvil, kdy budu chodit na klavír, kdy na kytaru a kdy na plavání. Na které kroužky ses letos přihlásil ty?

Už se těším na e-mail od tebe. Napiš mi, co jsi dělal v létě po táboře a tak. Pozdravuj rodiče, ségru i toho vašeho baseta!

Tony

Vyber nástroje, na které hrál Tony s kamarády u táborového ohně.

Zazpíval/a sis o prázdninách? Nebo sis třeba zabrnkal/a na kytaru? Hraje někdo z tvé rodiny na hudební nástroj?

Písnička **Buráky** začíná slovy: „Když Sever válčí s Jihem a zem jde do války,...“ O které době a které zemi se v písni zpívá?

Poslechni si známou letní písničku. Na které nástroje kapela hraje?

P7-1

Z43

Připomeňte si společně letní atmosféru. Vezměte kytaru, rytmické nástroje a zazpívejte si *Buráky* a další oblíbené písničky.

Z45

Byl/a jsi o prázdninách na nějakém koncertě, festivalu nebo na posezení s kytarou u ohně? Poděl se s ostatními o svůj největší prázdninový hudební zážitek.

VLASTNOSTI TÓNU

Klavírista při hře sleduje **dynamické značky**, které mu dávají pokyny, jak velkou silou má hrát. Pojďme se to také naučit.

Naučte se píseň *Komalama vista*. Jeden z vás bude předzpívat – nejdříve potichu, poté nahlas, pak třeba jen šeptem apod. Zpěv také můžete doprovodit jednoduchými pohyby nebo gesty. ►

Zopakujte si píseň *Babička Mary*. Zvolte jednoho z vás, který bude dirigovat a pouhými gesty „napovídat“, zda máte zpívat tiše, nebo hlasitěji, zesilovat, či zeslabovat.

pp **p** **mp** **mf** **f** **ff**
 pianissimo piano mezzopiano mezzoforte forte fortissimo

potichu

nahlas

K čemu slouží pedály klavíru?

Pedály, které ovládáme nohama, nám slouží k podbarvení toho, co hrajeme rukama na klaviatuře. Levým pedálem zvuk lehce ztlumíme, čímž dodáme skladbě na něžnosti. Častěji se ovšem používá pravý pedál. Jeho stlačení způsobí, že dusítka zůstanou zvednutá. A tak tóny znějí dál i potom, co pustíme klávesy. Díky pravému pedálu se tóny vzájemně prováží.

pedály klavíru

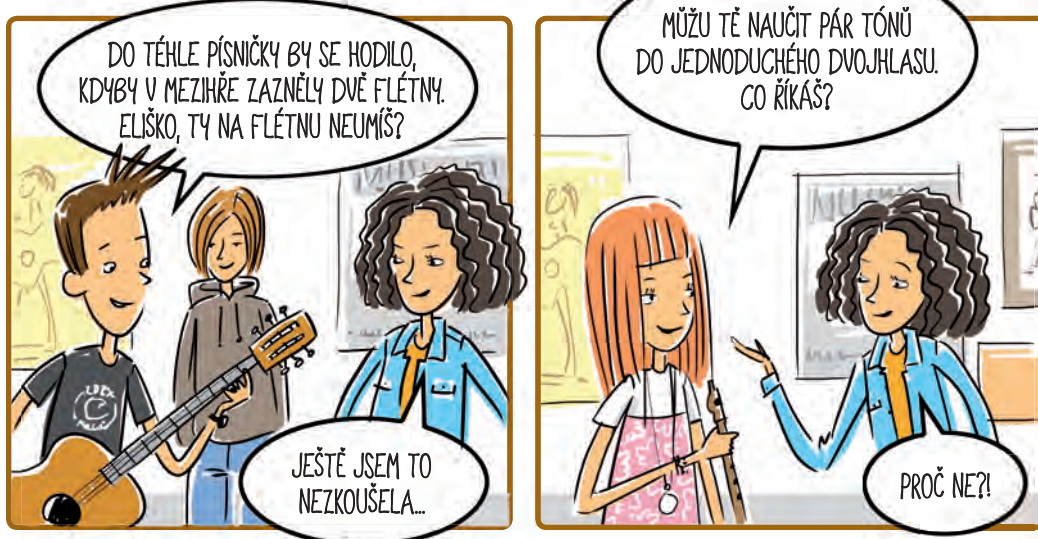
FYZIKÁLNÍ OKÉNKO

SÍLA ZVUKU

Stupeň síly zvuku se měří v decibelech. V tabulce si prohlédni orientační hodnoty:

práh slyšitelnosti	0 dB
tikot hodin	30 dB
šepot ze vzdálenosti 10 cm	50 dB
kytara ze vzdálenosti 40 cm	60 dB
saxofon ze vzdálenosti 40 cm	90 dB
hlasitý výkřik	130 dB
	(práh bolesti)
vzlet tryskového letadla	190 dB

Učíme se hrát na flétnu

Hra na flétnu pomáhá nemocným trpícím astmatem. Když hraje pravidelně, naučí se lépe ovládat svůj dech. Flétna je pro astmatika významnou rehabilitační pomůckou.

- ?** Naučit se několik tónů na flétnu není zas tak těžké. Zkusíš to také? Obstarej si **sopránovou zobcovou flétnu**. Pro začátečníky je vhodná flétna z umělé hmoty. Flétnu si vyber v prodejně hudebních nástrojů, kde ti odborně poradí.

Flétna se většinou skládá z hlavice, středního a spodního dílu. Pro počáteční seznámení s flétnou si vezmi pouze hlavici a nauč se správně nasadit tón. K tomu ale nestačí jen tak zafoukat – pomůže ti, když šeptem vyslovíš „dú“. Musíš cítit jazyk, který slabiku vysloví. Hlavici nevkládej příliš hluboko do úst, jen ji lehce polož na spodní ret.

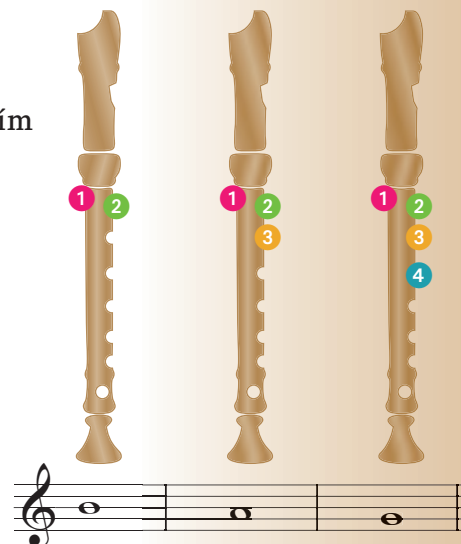
- ?** Vyzkoušej si na hlavici zahrát následující cvičení. Nefoukej ani málo ani moc a nezapomeň každý tón jazykem nasadit. Nepříjemně ostrý zvuk tónu můžeš ztlumit tak, že spodek hlavice zakryješ dlaní.

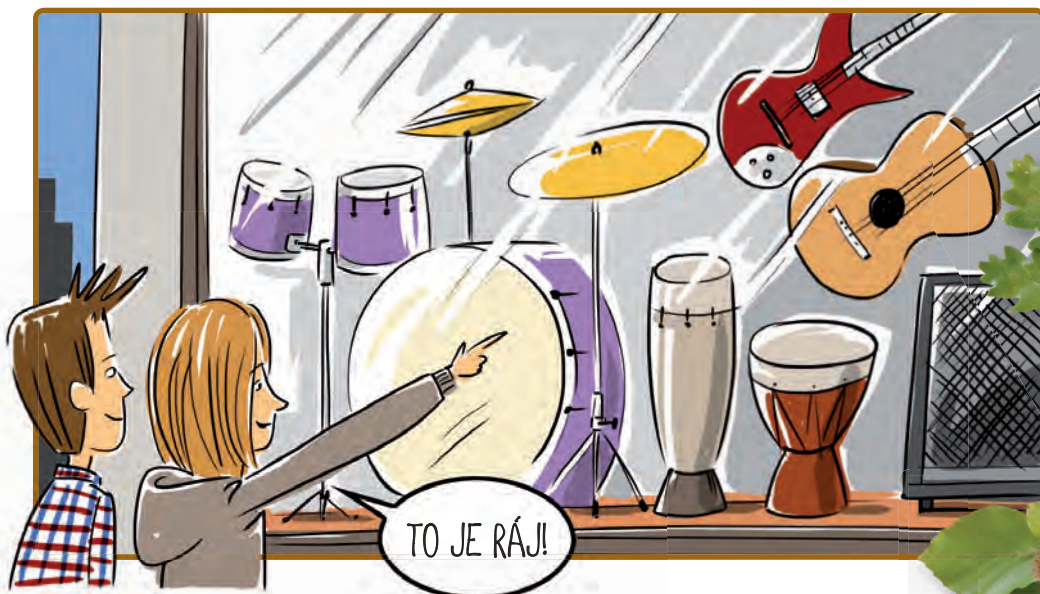

- ?** Rozdělte se na dvě skupiny a zkuste jednoduchý rytmický dvojhlas. Jedna skupina předchozí cvičení přehraje od začátku a druhá ho ve stejné chvíli bude hrát od konce.

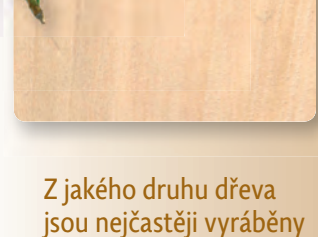
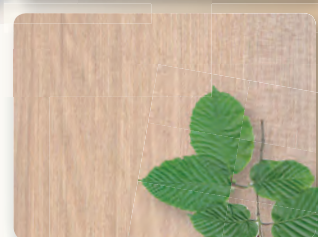
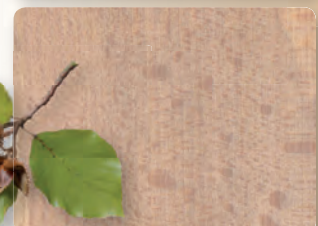
Teď už k hlavici můžeš přidat střední a spodní díl. Důkladně zkontroluj, zda otvor na hlavici je v rovině s dírkami na středním dílu flétny. Dírký na spodním dílu vytoč trochu doprava, abys na ně dosáhl/a malíčkem.

- ?** Vyzkoušíme si zahrát první tři tóny. Podle obrázku nejprve uprav správné držení flétny. Při hře pak dírký zakrývej palcem a jedním, dvěma nebo třemi prsty levé ruky.

Zkus pojmenovat jednotlivé stromy, z jejichž dřeva se vyrábí různé hudební nástroje.

Z jakého druhu dřeva jsou nejčastěji vyráběny kastaněty?

? Nachází se poblíž vaší školy obchod s hudebními nástroji? Webové stránky nejbližší prodejny případně najdete na internetu.

? Jak držet ozvučná dřívka, aby zněla co nejlépe?

? Když doplníš správně názvy not, zjistíš, jak se označuje tanec, který bývá nejčastěji doprovázen zvukem kastanět.

🎧 Poslechněte si temperamentní španělskou hudbu a všimněte si využití kastanět ve víru tance. Poté si sami vyzkoušejte doprovod na kastaněty nebo různé rytmické nástroje. Španělé někdy při zpěvu a tanci nahrazují hru na kastaněty tleskáním – zkuste si to také.

🧩 Naučte se známou píseň Waldemara Matušky *Slavíci z Madridu*, díky níž dokážete kdekoli lehce vykouzlit atmosféru slunného Španělska.

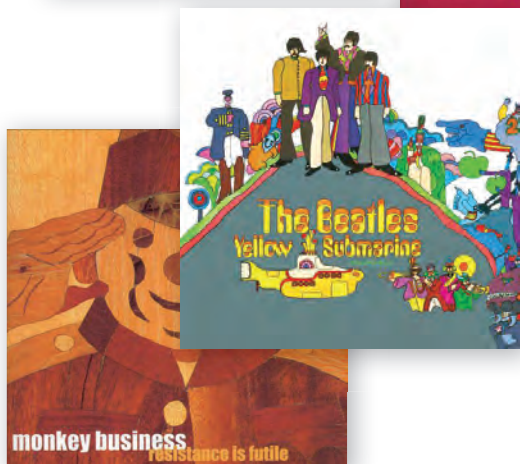
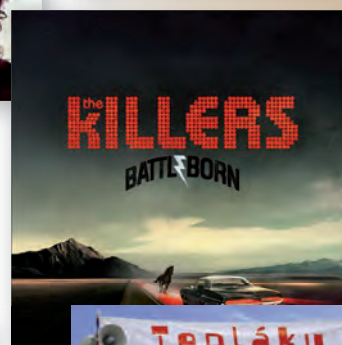

? Jaké jméno kapely bys
Tonymu doporučil/a?

? Rozdělte se do čtyř skupin. Během dvou minut запиšte co nejvíce jmen existujících
hudebních skupin – za každý správný název dostane skupina bod. Uvedete-li
u kapely i zemi, z níž pochází, získáte další bod. Pokud spolužáci některou z kapel na
vašem seznamu nebudou znát, najděte na internetu ukázkou jejich tvorby jako důkaz.

? Znáš nějakou českou hudební skupinu, která si zvolila anglický název?
Jaké důvody mohly vést její členy k tomuto kroku?

? Zkus přeložit tyto názvy kapel.

? Jak vznikl název
skupiny ABBA?

? Porad' Honzovi, co všechno by měly obsahovat webové stránky kapely.

? Napadá tě nějaký způsob, jak by skupina mohla svůj web zpestřit? Najdi na stránkách různých kapel další zajímavé tipy.

? Zkuste vymyslet jiné řešení, jak seřadit písně do programu. Vyberte pět písní, které umíte všichni, a vytvořte z nich program malého koncertu tak, aby písně příjemně navazovaly a koncert byl pestrý. Abyste si ověřili, zda vaše volba byla správná, písničky si podle sestaveného programu zazpívejte a zahrajte.

? Dokázali byste pro Tonyho vytvořit poutavý plakát oznamující koncert kapely?

- 1 Které informace nesmí na plakátu chybět?
- 2 Zhotovili byste plakát ručně, nebo elektronicky? Jaké výhody a nevýhody byste u obou způsobů museli vzít v úvahu?

textařka

manažer

zvukař

osvětlovač

Bicí nástroje

samozvukné nevyladěné

maracas

rolničky

kastaněty

triangl

ozvučná dřívka

činely

blanozvukné nevyladěné

bicí souprava

djembe

malý buben

bonga

tamburína

velký buben

samozvukné vyladěné

xylofon

zvonkohra

gong

blanozvukné vyladěné

tympány

Strunné nástroje

smyčcové

housle

viola

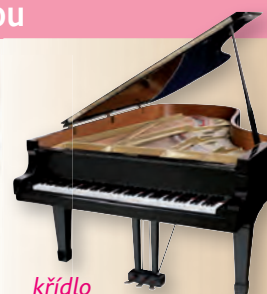
violoncello

kontrabas

údenné s klaviaturou

piano

křídlo

drnkací bez hmatníku

lyra

údenné paličkové

cimbál

drnkací s hmatníkem

kytara

loutna

banjo

mandolína

ukulele

balalajka

citera

harfa

drnkací s klaviaturou

cembalo